

**Про затвердження Переліку природоохоронних заходів для фінансування
з фонду охорони навколишнього природного середовища Полтавської області в
2016 році**

Керуючись статтею 43 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, статтею 47 Закону України “Про охорону навколишнього природного середовища”, пунктом 3 Положення про фонд охорони навколишнього природного середовища області, затвердженого рішенням десятої сесії обласної ради шостого скликання від 29.02.2012 р. та Порядком планування та фінансування природоохоронних заходів із фонду охорони навколишнього природного середовища Полтавської області, затвердженого рішенням тринадцятої сесії обласної ради шостого скликання від 14.11.2012 р.,

ОБЛАСНА РАДА ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Перелік природоохоронних заходів для фінансування з фонду охорони навколишнього природного середовища Полтавської області в 2016 році у сумі 42474,72 тис. грн. (додаток на 7 аркушів).
2. Контроль за використанням коштів фонду охорони навколишнього природного середовища області покласти на:
 - головних розпорядників коштів фонду охорони навколишнього природного середовища області за напрямками фінансування;
 - постійну комісію обласної ради з питань екології та раціонального природокористування (І. Г. Горжій) та департамент з екології та природних ресурсів Полтавської облдержадміністрації (І. А. Піддубний) — в частині дотримання вимог пункту 8 Положення про фонд охорони навколишнього природного середовища області, затвердженого рішенням десятої сесії обласної ради шостого скликання від 29.02.2012;
 - Департамент фінансів Полтавської облдержадміністрації (П. А. Кропивка) – в частині проведення фінансування в межах згідно з Переліком природоохоронних заходів, для фінансування з фонду охорони навколишнього природного середовища Полтавської області в 2015 році;

**ГОЛОВА
ОБЛАСНОЇ РАДИ**

О. Ю. БІЛЕНЬКИЙ

Проект рішення підготовлено Департаментом екології та природних ресурсів Полтавської облдержадміністрації

Директор Департаменту

І. А. Піддубний

ПОГОДЖЕНО :

Перший заступник голови обласної ради	Є. М. Холод	Заступник голови облдержадміністрації	Р. І. Товстий
Заступник голови обласної ради	А. М. Ханко	Керівник апарату облдержадміністрації	М. І. Білокін
Голова постійної комісії обласної ради з питань екології та раціонального природокористування	І. Г. Горжій	Начальник юридичного відділу апарату облдержадміністрації	Т. В. Караєва
В. о. керуючого справами виконавчого апарату обласної ради	В. І. Глушко	Директор Департаменту фінансів облдержадміністрації	П. А. Кропивка
Начальник відділу із загальних питань та господарського забезпечення виконавчого апарату обласної ради	С. М. Бондаренко		
Начальник інформаційно- аналітичного відділу виконавчого апарату обласної ради	Н. А. Костіна		
Начальник відділу юридичного забезпечення виконавчого апарату обласної ради	В. М. Синявський		

Регіональна програма
охорони довкілля
Полтавської області
на 2016 рік
(«Довкілля – 2016»)

1. Загальна характеристика програми

Назва – Регіональна програма охорони довкілля Полтавської області на 2016 рік («Довкілля – 2016»).

Розроблення програми «Довкілля - 2016» ініційоване комісією з питань екології та раціонального природокористування Полтавської обласної ради та Департаментом екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації, що здійснювали контроль за ходом виконання попередньої Регіональної програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2012-2015 роки («Довкілля - 2015»), затвердженої Рішенням десятої сесії шостого скликання Полтавської обласної ради від 29 лютого 2012 року.

Програма підготовлена на підставі діючого в Україні природоохоронного законодавства та нормативних актів Кабінету Міністрів України. Вона передусім орієнтована на виконання стратегічних цілей та завдань, які визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» від 21.12.2010 №2818-VI та «Національним планом дій з охорони навколишнього природного середовища України на період 2016 - 2020 роки» (проект), «Стратегію розвитку Полтавської області на період до 2020 року». Головна спрямованість цих документів полягає у досягненні визначених стратегічних цілей:

1. поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки;
2. досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища;
3. інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління;
4. припинення втрат біологічного та ландшафтного різноманіття і формування екологічної мережі;
5. забезпечення екологічно збалансованого природокористування;
6. удосконалення регіональної екологічної політики;
7. підвищення рівня суспільної екологічної свідомості.

Стратегічні цілі базуються на таких принципах:

- рівноправності трьох складових розвитку (економічної, екологічної, соціальної), який вимагає переорієнтації на пріоритети сталого розвитку, врахування екологічних наслідків прийнятих економічних рішень;
- інтеграції екологічної складової в комплексну стратегію державної політики - екологічні цілі повинні враховуватися на тому ж рівні, як економічні та соціальні цілі;

- міжгалузевого (секторального) партнерства та залучення до реалізації екологічної стратегії широкого кола зацікавлених сторін, оскільки лише завдяки залученню всіх секторів суспільства до вирішення проблем можна забезпечити реалізацію успішної екологічної політики;

- попередження або запобігання, що передбачають аналіз і прогнозування екологічних ризиків, які базуються на результатах проведення державної екологічної експертизи й екологічного моніторингу.

Ефективна реалізація екологічних цілей передбачає також використання нових інструментів:

- координації дій різних суб'єктів моніторингу якості компонентів довкілля як основи для прийняття управлінських рішень;

- впровадження екологічно ефективного виробництва, стимулювання підприємств промислового та комунального секторів запроваджувати ресурсозберігаючі та енергоефективні технології, широке використання еколого-економічних інструментів, активне застосування екологічного управління, аудиту та сертифікації;

- запровадження оцінки екологічних ризиків з метою забезпечення принципу запобігання забрудненню навколишнього середовища;

- оптимізації стандартів якості довкілля за рахунок управління ризиками;

- залучення інвестицій, позитивного досвіду та найкращих практик у галузі реалізації ефективної природоохоронної політики;

- формування корпоративної екологічної відповідальності бізнесових структур за рахунок прийняття довготермінових зобов'язань компаній покращення якості життя працівників та їх сімей, включаючи якість навколишнього середовища.

Під час розробки Програми «Довкілля - 2016» використані матеріали та пропозиції райдержадміністрацій, райрад, виконавчих комітетів міст обласного підпорядкування.

2. Обґрунтування необхідності створення програми.

Сталий соціально-економічний розвиток будь-якої країни означає таке функціонування її господарського комплексу, коли одночасно задовольняються зростаючі матеріальні і духовні потреби населення, забезпечується раціональне та екологічне безпечне господарювання і високоефективне збалансоване використання природних ресурсів, створюються сприятливі умови для здоров'я людини, збереження і відтворення навколишнього природного середовища та природно-ресурсного потенціалу суспільного виробництва.

Відповідно до статті 16 Конституції України забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України є обов'язком держави. На виконання цих обов'язків державою встановлені

джерела фінансування природоохоронних заходів, найважливішим серед яких є екологічний податок.

Аналіз динаміки змін навколишнього природного середовища в Полтавській області за останні десятиліття показав, що незважаючи на те, що кризові явища призвели до скорочення обсягів виробництва і зменшення його забруднюючого впливу, джерел екологічної небезпеки ще достатньо, щоб говорити про затяжну еколого - економічну кризу, яка має відповідний соціальний аспект.

Основним інструментом реалізації національної екологічної політики як на державному так і регіональному рівні залишається розроблення та виконання середньострокових планів дій з охорони навколишнього природного середовища.

3. Загальна характеристика екологічної ситуації в Полтавській області.

Стан навколишнього природного середовища в області залишається відносно стабільним і у порівнянні з більшістю інших областей України доволі прийнятним.

За останніми статистичними даними у 2014 році порівняно з попереднім роком в екологічній сфері діяльності регіону спостерігалися певні позитивні тенденції, а саме:

- з 2011 року зберігається скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарним джерелами: у 2014 році – 94,5% обсягів 2013 року. Також у 2014, як у 2013 році фіксується зменшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел забруднення – на 5,7%, у тому числі від автотранспорту – майже на 7,0%;

- в цілому по області у 2014 році зменшився показник утворення відходів – 85,0% обсягів 2013 року;

- значний обсяг витрат на охорону навколишнього природного середовища. У загальнодержавному підсумку Полтавщина у 2014 році по витратах на охорону навколишнього природного середовища (капітальні інвестиції разом з поточними витратами) посіла сьоме місце випередивши Харківську, Львівську, Івано-Франківську та Одеську області.

Як і в попередні роки, потребують вирішення основні екологічні проблеми області:

3.1. Проблеми державного рівня.

Із 156 км загального фронту берегів Кременчуцького водосховища в межах Полтавської області 44 кілометри піддані водній абразії. Найбільшого руйнування зазнають береги поблизу п'яти населених пунктів Глобинського (селище Градизьк, с. Васьківка, с. Пронозівка, с. Мозоліївка) та Кременчуцького районів (с. Максимівка): інтенсивність розмиву цих берегів становить 3-7, а в окремі роки до 10-15 метрів в рік. Внаслідок переформування берегів вже втрачено більше 800 гектарів земельних угідь.

Зруйнована берегова зона наблизилася до двох давніх кладовищ в селі Пронозівка. Через інтенсивне обвалення берегів Кременчуцького водосховища створюються нові мілководдя, на яких у спекотну погоду відбуваються природно-техногенні процеси, що призводить до забруднення води у водоймі та інших небажаних явищ.

Викликають велику стурбованість факти погіршенням ситуації, які спостерігаються на узбережжі Кременчуцького водосховища в межах Полтавської області та відсутність фінансування з державного бюджету робіт по берегоукріпленню в останні роки.

Структурним підрозділам Держводагентства України в області було запропоновано активізувати роботу по внесенню та лобюванню пропозицій щодо фінансування робіт по берегоукріпленню з державного бюджету з одночасною подачею запитів для включення у Перелік природоохоронних заходів для фінансування з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища.

3.2. Проблеми міст обласного значення.

- *Сезонне погіршення якості поверхневих вод в районі водозабору м. Кременчук.*

В районі водозабору м. Кременчук сезонні відхилення (рівень кисню знижується, а вміст марганцю підвищується) спостерігаються у літні місяці при високих температурах повітря та швидкостях вітру до 2м/хв. у глибинних пробах води в районі питного водозабору (забірний оголовок розташований на дні Кременчуцького водосховища на глибині майже 14м).

Єдиним джерелом питного водопостачання для населення м. Кременчук є Кременчуцьке водосховище. Літній період дуже складний для системи водопостачання міста, протягом якого якість питної води має граничні показники, що напряду пов'язано з погіршенням якості води у Кременчуцькому водосховищі.

Проблему необхідно вирішувати на загальнодержавному рівні: потрібна розробка комплексних загальнодержавних заходів для попередження та зменшення виникнення періодичного погіршення якості води Кременчуцького водосховища та ведення постійного моніторингу (за допомогою автоматизованих постів спостереження) якості поверхневих вод Кременчуцького водосховища зі своєчасним прийняттям управлінських рішень.

- *Не вирішено питання захоронення твердих побутових відходів в обласному центрі.*

Звалище твердих побутових відходів КАТП - 1628 Полтавської міської ради, яке розташоване у районі сіл Триби та Макухівка, заповнене майже на 100%, не має відповідного обвалування та огороження, відсутня гідроізоляція, проектно-технічна документація та позитивний висновок державної екологічної експертизи. Термін експлуатації звалища закінчився ще у 2005 році, але звалище функціонує. Подальша його експлуатація може

призвести до забруднення підземних вод, атмосферного повітря у прилеглих населених пунктах, а також становити загрозу здоров'ю людей.

Щоб вирішити цю проблему необхідно залучати кошти інвесторів для будівництва заводу з переробки ТПВ, сортувальних станцій, а також запровадити роздільний збір сміття в обласному центрі.

Усі пропозиції та умови потенційних інвесторів, які готові вкласти кошти у будівництво сміттєпереробного заводу, залишаються поза увагою керівників міста Полтава.

3.3. Проблеми, вирішення яких вимагає залучення значних матеріальних (фінансових) ресурсі.

1) забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств і комунально-побутовими стічними водами

У 2014 році загальне водовідведення Полтавської області становило 221,3млн.м³, що на 1,3млн.м³ (0,6%) менше, ніж у 2013 році.

У поверхневі водні об'єкти скинуто очисними спорудами області 194,8млн.м³ стічних вод, що на 1,4млн.м³ (0,7%) менше ніж у попередньому році (2013– 196,2млн.м³, 2012– 189,1м³, 2011р. – 178,6млн.м³). Зменшення відбулося за рахунок ВАТ «Полтавський ГЗК» (не здійснював скид у р. Сухий Кобелячок), а також зниження скидів КП «Полтававодоканал» та КП «Кременчукводоканал, ТОВ «Мало - Кохнівський кар'єр не мав скиду.

4,283 млн. м³ (2,2% від загального скиду усіма очисними спорудами) – недостатньо-очищені стічні води, що на 5,6% менше ніж у 2013 році. Майже усі ці скиди – 4,027млн.м³, або 94,0% приходиться на очисні споруди житлово-комунального господарства.

Комунальними підприємствами області експлуатується більше 1тис.км каналізаційних мереж. Каналізаційні мережі, споруди, насосні агрегати в багатьох населених пунктах відпрацювали нормативний термін експлуатації та потребують капітального ремонту. Недостатнє фінансування цих заходів призводить до забруднення навколишнього середовища, підвищених витрат електроенергії, збільшення собівартості послуг.

2) забруднення атмосфери викидами промислових підприємств та автотранспорту

Серед стаціонарних джерел головними забруднювачами є підприємства мм. Кременчука та Комсомольська, а також районів видобування і транспортування газу.

Найбільший негативний вплив на атмосферу впродовж 2014 року спостерігався у містах Кременчуці, де викидалося 29,5% від усіх викидів по області, і Комсомольську – 20,3% та Лохвицькому районі – 14,0%.

Половина усіх викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря області надходить від автотранспорту (49,6% усіх зареєстрованих викидів). В обласному центрі (м. Полтава) цей показник сягає 87,0 відсотків.

3) проблеми щодо поводження з відходами I-III класів небезпеки

Розміщення промислових відходів здійснюється на полігонах, які знаходяться на балансі підприємств мм. Комсомольська та Кременчука. Кількість місць видалення промислових відходів – недостатня. Не вирішеним залишається питання захоронення відповідно до вимог екологічної безпеки промислових відходів підприємств обласного центру.

За даними Управління з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Полтавської облдержадміністрації, станом на 01.01.2015 року, на території області залишається 160 тонн отрутохімікатів в Гребінківському (64,4т), Лохвицькому (55,9т), Лубенському (11,0т), Оржицькому (14,16т), Пирятинському (8,26т), Чорнухинському (6,28т) районах.

4) забруднення підземних водоносних горизонтів

Після ліквідації, реорганізації сільськогосподарських підприємств значна кількість водних свердловин залишилися безхазяйними. Належні умови їх експлуатації не витримуються, технічний стан незадовільний. Недіючі свердловини являють собою потенційні джерела забруднення підземних водоносних горизонтів.

5) порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону

На значній кількості малих річок області спостерігається замуленість, поширення болотної рослинності, втрата дренажної спроможності, що призводить до заболоченості та підтоплення заплавлених земель. Потребують розчистки ділянки середніх та малих річок Псел, Ворскла, Сула, Хорол, Удай, Грунь, Орчик, Нижня Ланна, Вільхова Говтва, Мерло, Коломак, Полузир'я, Тарапунька, Сухий Кагамлик, Крива Руда та інші.

6) у Полтавській області розорано майже 62% території, більше, ніж в середньому по Україні (близько 55 %)

З метою зменшення виснаження орних земель та збереження родючого шару ґрунту, сільськогосподарським підприємствам необхідно ретельно дотримуватися сівозмін під час вирощування сільськогосподарських культур (особливо стосується соняшнику, кукурудзи, рапсу, тощо).

7) проблеми щодо природно-заповідного фонду (далі ПЗФ)

Незадовільними темпами встановлюються межі в природі (на місцевості) територій та об'єктів ПЗФ.

Відсутність правоустановчих документів, зокрема проектів організації територій, актів на землю, винесених в природу меж територій та об'єктів ПЗФ, призводить до різного роду маніпуляцій із землею, незаконного захоплення земель ПЗФ і загрожує втрачанням зазначених територій та об'єктів.

4. Фінансове забезпечення програми «Довкілля - 2016»

Заходи, які передбачається виконати для реалізації програми «Довкілля - 2016», будуть фінансуватися з державного, обласного та місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища.

Для виконання окремих пунктів Програми можливе залучення коштів різних інвестиційних проектів за участю як вітчизняних, так і міжнародних організацій, грантів а також спонсорської допомоги.

Обґрунтування вартості заходів, які фінансуються з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, надаються щорічно до Департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації.

5. Система управління та контролю за ходом виконання програми «Довкілля - 2016»

Організаційний супровід та координація діяльності щодо виконання програми «Довкілля - 2016» здійснюється Департаментом екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації.

Контроль за виконанням програми «Довкілля - 2016» здійснюється обласною державною адміністрацією та комісією з питань екології та раціонального природокористування Полтавської обласної ради.

Основні форми контролю за реалізацією заходів та досягнень показників програми «Довкілля - 2016»:

- звітність головних розпорядників коштів, райдержадміністрацій, виконавчих комітетів міст обласного підпорядкування, відповідальних за виконання заходів, організацій і установ, що безпосередньо приймають участь у виконанні заходів;
- проведення моніторингу та надання узагальненої звітності про хід реалізації програми «Довкілля - 2016» керівництву облдержадміністрації та комісії з питань екології та раціонального природокористування Полтавської обласної ради;
- залучення засобів масової інформації до висвітлення питань щодо реалізації програми «Довкілля - 2016»;
- організація системи постійного спостереження за станом навколишнього природного середовища (аналіз, узагальнення, систематизація інформації від суб'єктів регіональної системи моніторингу довкілля):

Найменування задачі, що вирішується	Найменування підсистеми, комплексів задач, функцій	Суб'єкт системи моніторингу довкілля	Періодичність - сть видачі інформації
1	2	3	4
Моніторинг атмосфери			
1. Збір та обробка інформації про забруднення атмосферного повітря.	1.1. Спостереження за забрудненням атмосферного повітря.	Полтавський обласний центр з гідрометеорології.	1 раз на місяць

Найменування задачі, що вирішується	Найменування підсистеми, комплексів задач, функцій	Суб'єкт системи моніторингу довкілля	Періодичність видачі інформації
1	2	3	4
Ведення баз даних показників забруднення атмосферного повітря.	1.1.1. Спостереження за забрудненням атмосферного повітря шляхом лабораторного аналізу відібраних проб.	ДУ «Полтавський обласний лабораторний центр Держсанепідслужби України»	1 раз у квартал
2. Збір та обробка результатів аналітичних досліджень складу забруднюючих речовин промислових викидів в атмосферу. Ведення комп'ютерних баз даних результатів дослідження.	1.2. Спостереження за промисловими викидами в атмосферне повітря. 1.2.1. Спостереження за промисловими викидами в атмосферне повітря (хімічний лабораторний і автоматизований аналіз).	Державна екологічна інспекція у Полтавській області. Промислові підприємства (які входять до Переліку найбільших забруднювачів навколишнього природного середовища України*).	1 раз у квартал
Моніторинг вод			
1. Збір та обробка результатів аналітичних досліджень складу забруднюючих речовин в поверхневих водах. Ведення баз даних результатів дослідження	1.1. Дані спостережень за якістю поверхневих вод водойм області. 1.1.1. Визначення вмісту ЗР засобами хімічного лабораторного аналізу.	Державна екологічна інспекція у Полтавській області. Полтавське регіональне управління водних ресурсів. ДУ «Полтавський обласний лабораторний центр Держсанепідслужби України»	1 раз на місяць 1 раз на місяць 1 раз на місяць
2. Збір та обробка результатів аналітичних досліджень складу забруднюючих речовин в поверхневих водах сільськогосподарського призначення (метали, нітрати, залишкові кількості пестицидів). Ведення баз даних результатів дослідження.	1.2. Дані спостережень за станом поверхневих вод сільськогосподарського призначення. 1.2.1. Визначення вмісту ЗР засобами хімічного лабораторного аналізу.	Полтавська філія ДУ «Держгрунтохорона»	1 раз на рік
3. Збір та обробка результатів аналітичних досліджень складу забруднюючих речовин в підземних водах. Ведення баз даних результатів дослідження.	1.3. Дані спостережень за станом ґрунтових вод в місцях розташування меліоративних систем зрошення та осушення. 1.3.1. Визначення вмісту ЗР засобами хімічного лабораторного аналізу.	Полтавське обласне управління водних ресурсів. Полтавське регіональне управління водних ресурсів.	1 раз на рік
4. Збір та обробка результатів аналітичних досліджень складу забруднюючих речовин у ґрунтових водах. Ведення баз даних результатів дослідження.	1.4. Дані спостережень за якістю ґрунтових та підземних вод, які використовуються для господарсько-питного водопостачання. 1.4.1. Визначення вмісту ЗР засобами хімічного та бактеріологічного лабораторних аналізів.	Полтавське обласне управління водних ресурсів. Полтавське регіональне управління водних ресурсів.	1 раз на рік
Моніторинг стану земельних ресурсів			
1. Збір та обробка результатів аналітичних досліджень за якістю ґрунтів земель сільськогосподарського призначення (радіонукліди, метали, залишкові кількості пестицидів).	1.1. Дані спостережень за станом ґрунтів земель сільськогосподарського призначення. 1.1.1. Спостереження за біологічними властивостями ґрунтів.	Полтавська філія ДУ «Держгрунтохорона»	1 раз на рік

Найменування задачі, що вирішується	Найменування підсистеми, комплексів задач, функцій	Суб'єкт системи моніторингу довкілля	Періодичність видачі інформації
1	2	3	4
Ведення баз даних результатів дослідження.	1.1.2. Спостереження за хімічними властивостями ґрунтів (гумус, органіка, мінеральний склад, інш.). 1.1.3. Визначення вмісту ЗР.		
2. Збір та обробка результатів аналітичних досліджень складу забруднюючих речовин в ґрунтах. Ведення баз даних результатів дослідження.	1.2. Дані спостережень за станом ґрунтів в місцях розташування меліоративних систем зрошення. 1.2.1. Визначення вмісту ЗР засобами хімічного лабораторного аналізу.	Полтавське обласне управління водних ресурсів. Полтавське регіональне управління водних ресурсів.	1 раз на рік
3. Збір та обробка результатів аналітичних досліджень за якістю ґрунтів у житловій зоні	1.2. Дані спостережень за станом ґрунтів в житловій забудові населених пунктів. 1.2.1. Визначення вмісту ЗР засобами хімічного та бактеріологічного лабораторних аналізів.	ДУ «Полтавський обласний лабораторний центр Держсанепідслужби України»	1 раз на квартал
Моніторинг біологічних ресурсів			
1. Збір та обробка інформації щодо спостереження за станом рослин. Ведення баз даних результатів дослідження.	1.1. Спостереження за станом рослин. 1.1.1. Спостереження за станом лісів. 1.1.2. Спостереження за видами флори, що охороняється.	Полтавське обласне управління лісового та мисливського господарства. Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка.	1 раз на рік 1 раз на рік
2. Збір та обробка інформації щодо спостереження за станом тварин. Ведення баз даних результатів дослідження.	1.2. Спостереження за станом тварин. 1.2.1. Спостереження за станом мисливських тварин. 1.1.2. Спостереження за видами фауни, що охороняється.	Полтавське обласне управління лісового та мисливського господарства. Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка.	1 раз на рік 1 раз на рік
Моніторинг у сфері поводження з відходами			
1. Збір і обробка інформації про промислові відходи усіх класів небезпеки. Ведення баз даних результатів дослідження	1.1. Спостереження за відходами. 1.1.1. Спостереження за поводженням з промисловими відходами.	Державна екологічна інспекція у Полтавській області. Промислові підприємства (які входять до Переліку найбільших забруднювачів навколишнього природного середовища України*).	1 раз на квартал 1 раз на рік
Моніторинг фізичних факторів впливу			
1. Збір і обробка інформації про рівні радіаційного забруднення. Ведення баз даних результатів дослідження	1.1. Спостереження за рівнями радіаційного забруднення. 1.1.1. Спостереження за радіаційним забруднення атмосферного повітря. 1.1.2. Спостереження за радіаційним забрудненням поверхневих вод. 1.1.3. Спостереження за радіаційним забрудненням ґрунтів.	Полтавський обласний центр з гідрометеорології. Полтавське регіональне управління водних ресурсів. ДУ «Полтавський обласний лабораторний центр Держсанепідслужби України»	3 рази на місяць 1 раз на квартал 1 раз на рік

П А С П О Р Т

Регіональної програми охорони довкілля Полтавської області на 2016 рік

1.	Ініціатор розробки програми	Полтавська обласна рада, Полтавська облдержадміністрація, Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розробку програми	Доручення голови облдержадміністрації № 04-09/136 від 30.11.2015	
3.	Регіональний замовник програми	Полтавська обласна рада, Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	
4.	Розробник програми	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	
5.	Співрозробники програми	Органи місцевого самоврядування, структурні підрозділи облдержадміністрації	
6.	Відповідальний виконавець програми	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	
7.	Термін реалізації програми	2016 рік	
8.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	- Державний фонд охорони навколишнього природного середовища; - фонд охорони навколишнього природного середовища Полтавської області; - коштів місцевих бюджетів	
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, усього, у тому числі:		162 047,521
9.1.	коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища		103 015,461
	коштів фонду охорони навколишнього природного середовища Полтавської області		37 821,72
	коштів місцевих бюджетів		21 210,34

**Ресурсне забезпечення Регіональної програми охорони довкілля
Полтавської області на 2016 рік**

Обсяг коштів, які пропонується залучити для виконання Програми	2016 рік тис. грн.
Всього	162 047,521
Державний фонд охорони навколишнього природного середовища	103015,461
Фонд охорони навколишнього природного середовища Полтавської області	37 821,72
Кошти місцевих бюджетів	21 210,34

**Заходи регіональної Програми охорони довкілля Полтавської області на
2016 рік для фінансування за рахунок коштів фонду охорони
навколишнього природного середовища Полтавської області**

№ з/п	Отримувач коштів /подавач запиту	Назва заходу	Фінансування за рахунок місцевого бюджету, тис. грн.	Фінансування за рахунок коштів ФОНПС, тис. грн
Великобагачанський				
1	Великобагачанській райдержадміністрації на	реконструкцію системи каналізації Великобагачанської ЗОШ I - III ступенів по пров. Леніна, 7 в смт Велика Багачка Полтавської області	3,666	860,0
Глобинський				
2	Глобинській міській раді на	реконструкцію очисних каналізаційних споруд м. Глобине, продуктивністю 400 м куб на добу, перша і друга черга. Коригування.	2 000,0	3 387,0
Гребінківський				
3	Майорщинській сільській раді Гребінківського району на	розчистку та поліпшення екологічного стану ділянок р. Сліпорід в межах с. Майорщина Гребінківського району Полтавської області	150,0	350,0
Диканський				
4	РЛП "Диканський" на	реконструкцію гідротехнічної споруди (протиповіневої дамби) Троянівського водосховища на території регіонального ландшафтного парку "Диканський" Диканського району Полтавської області	53,2	379
5	РЛП "Диканський" на	утримання	150,0	360,0
Зіньківський				
6	Зіньківській міській раді на	розчистку русла р. Ташань в м. Зіньків Полтавської області	340,6	794,7
7	Зіньківській міській раді на	реконструкцію каналізаційного колектора в м. Зінькові на ділянках: КНС № 1 - ТОВ "Зіньківський інкубатор", КНС № 3 - існуючі поля фільтрації (Коригування)	183,2	425,0
Кобеляцький				
8	Підгорянській сільській раді Кобеляцького району на	розчистка та поліпшення екологічного стану ділянки р. Кобелячок в адміністративних межах Підгорянської сільської ради Кобеляцького району Полтавської області		300,0

9	РЛП "Нижньоворсклянський" на	матеріально-технічне забезпечення природоохоронних та рекреаційних заходів на території регіонального ландшафтного парку "Нижньоворсклянський"	126,0	294,0
10	Білицька селищна рада	Розробка проектно – кошторисної документації для будівництва каналізаційної мережі до очисних споруд	45,0	105,0
Кременчуцький				
11	Кременчуцькому міжрайонному управлінню водних ресурсів на	реконструкцію рибозахисного пристрою на водозаборі Градизької зрошувальної системи, у т. ч. виготовлення ПКД		297,95
12	РЛП "Кременчуцькі плавні" на	утримання	100,0	150,0
13	РЛП "Кременчуцькі плавні" на	розробку документації із землеустрою щодо організації та встановлення меж в природі (на місцевості) ландшафтного заказника загальнодержавного значення "Білецькі плавні"		480,0
Лохвицький				
14	Управлінню комунальною власністю Лохвицької районної ради на	відновлення гідрологічного режиму р. Сула в Лохвицькому районі Полтавської області	1 557,62	2 000,0
Машівський				
15	Машівській райдержадміністрації на	розчистку, поліпшення екологічного стану та благоустрою ділянки р. Тагамлик в межах смт. Машівка Машівського району Полтавської області	282,522	657,0
Новосанжарський				
16	Руденківській сільській раді Новосанжарського району на	розчистку природної водойми "Пудлянське" поблизу с. Пудлівка Новосанжарського району Полтавської області	217,172	530,0
17	Новосанжарській селищній раді на	закупівлю мініземснаряду	60,0	140,0
Полтавський				
18	Надержинщинській сільській раді Полтавського району на	розчистку, регулювання та відновлення водності річки Свинківка на території Надержинщинської сільської ради Полтавського району Полтавської області	150,0	350,0
Решетилівський				
19	Решетилівському комунальному підприємству "Водоканал" на	придбання та заміну обладнання КНС-1	60,463	138,0
20	Решетилівському комунальному підприємству "Водоканал" на	придбання та заміну повітродувок очисних споруд смт. Решетилівка	60,925	138,0

21	Решетилівській селищній раді на	розчистку і збільшення водності ділянки р. Вільхова Говтва в Решетилівському районі Полтавської області (коректування) Розчистка староріччя	240,0	560,0
22	Решетилівському комунальному підприємству "Водоканал" на	придбання спеціалізованої техніки для збору, переробки та складування побутових, сільськогосподарських та промислових відходів	270,0	630,0
Чутівський				
23	Войнівській сільській раді Чутівського району на	розчистку і поліпшення екологічного стану ділянки річки Коломак в межах села Сторожове і села Войнівка Войнівської сільської ради Чутівського району Полтавської області. Ділянка 1 (село Войнівка)	200,0	500,0
м. Миргород				
24	Обласному комунальному виробничому підприємству водопровідно-каналізаційного господарства "Миргородводоканал" на	заміну обладнання: 28.13.2 помпи повітряні чи вакуумні; компресори повітряні чи інші газові. 28.13.27-55.00 компресори об'ємні роторні багатовальні (крім гвинтових) (повітродувки - 2 од.) на очисних спорудах в м. Миргороді	100,0	394,95
м. Лубни				
25	Лубенській міській раді на	Будівництво напірного колектора по проспекту Володимирському в м. Лубни Полтавської області	300,0	700,0
м. Кременчук				
26	Комунальному виробничому підприємству "Кременчуцьке міське управління капітального будівництва" на	реконструкцію каналізаційної насосної станції СП-17 в м. Кременчуці	7 000,0	7 000,0
27	КП "Науковий центр еколого-соціальних досліджень" на	оснащення додатковими приладами, обладнанням та адаптація апаратно-програмного комплексу пересувної муніципальної екологічної лабораторії (ПМЕЛ)	151,0	300,0
м. Гадяч				
28	Гадяцькій міській раді на	придбання компресора роторного для очисних споруд	69,478	162,0
Обласні заходи				
29	Департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації на	паспортизацію водних об'єктів, розташованих на території Полтавської області		1 176,0
30	Департаменту агропромислового розвитку Полтавської облдержадміністрації на	заходи щодо охорони тваринного світу (зміцнення матеріально-технічної бази ветеринарних установ з метою збереження тварин, птиці Полтавської області)		2 626,85

31	Полтавському обласному еколого-натуралістичному центру учнівської молоді на	обласний конкурс-огляд екологічних агітбригад та екологічних театрів (шоу)	5,0	15,0
32	Полтавському обласному еколого-натуралістичному центру учнівської молоді на	участь у Всеукраїнській акції "Зелений паросток майбутнього"	1,8	6,5
33	Полтавському обласному еколого-натуралістичному центру учнівської молоді на	участь у Всеукраїнському конкурсі "До чистих джерел"	1,5	3,5
34	Полтавському обласному еколого-натуралістичному центру учнівської молоді на	обласну екологічну експедицію "Чиста хвиля"	0,6	8,2
35	Полтавському обласному еколого-натуралістичному центру учнівської молоді на	обласний збір юних екологів, учасників Всеукраїнських конкурсів "Мій рідний край, моя земля", "Парки - легені міст і сіл", "Географічний майданчик в дії", "Галерея кімнатних рослин", "Джміль та бджілка", "Вчимося заповідувати", "Юний дослідник", Всеукраїнській акцій "Ліси для нащадків", "Птах року", "Рослини - рятівники від радіації", "Великий зимовий облік птахів", Всеукраїнського юннатського фестивалю "В об'єктиві натураліста", Всеукраїнського еколого-натуралістичного походу "Біоцит", Всеукраїнській трудових акцій "Плекаємо сад", "Дослідницький марафон", "Юннатівський зеленбуд", "Парад квітів біля школи", обласних конкурсів "Природа і люди", "Збережи ялинку"	3,2	47,07
36	Полтавському обласному еколого-натуралістичному центру учнівської молоді на	проведення заходів: обласний дитячий еколого-краєзнавчий конкурс "Малі ріки Полтавщини", видавництво календарів, видавництво еколого-просвітницької продукції та інші природоохоронні заходи	9,1	31
37	Полтавській обласній організації Українського товариства охорони природи на	обстеження територій Полтавської області, перспективних до заповідання		25,0
38	КП ПОР "Полтававодоканал" на	реконструкцію каналізаційного колектору мясокомбінату по вул. Ковпака та по вул. Курчатова в м. Полтаві способом санації та часткової перекладки. 4-та ділянка	1 252,46	2 200,0
39	КП ПОР "Полтававодоканал" на	реконструкцію ділянки каналізаційного колектора Д-700 мм по вул. П. Комуни на відрізьку від вул. Комсомольської до вул. Конституції	89,892	3 300,00
40	Управлінню капітального будівництва облдержадміністрації на	реконструкцію ділянки каналізаційного колектору Д=500 мм, Д=600 мм по вул. Пушкарівській в м. Полтава. (коригування робочого проекту)	5 975,94	6 000,00
Всього			21 210,34	37 821,72

Заходи регіональної Програми охорони довкілля Полтавської області на 2016 рік для фінансування за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища

Назва заходу	Кошти, тис. грн.
1. Берегоукріплювальні заходи на Кременчуцькому водосховищі в районі с. Мозоліївка Глобинського району (I черга)	25000,0
2. Захист берега Кременчуцького водосховища біля с. Пронозівка Глобинського району Полтавської області від ерозії	6520,0
3. Берегозакріплення лівого берега Кременчуцького водосховища від с. Пронозівка до Кагамлицької затоки, Глобинського району від ПК1+36 до ПК7+25	7300,0
4. Заходи на Кременчуцькому водосховищі в зоні селища Градизьк для захисту Державного геологічного пам'ятника гори «Пивиха» Глобинського району	11530,0
5. Берегоукріплення Кременчуцького водосховища від с. Максимівки Кременчуцького району в напрямку гори «Пивиха»	23408,1
6. Реконструкція діючого полігону твердих побутових відходів, розташованого на Деївській горі м. Кременчука Полтавської області	22757,361
7. На знешкодження заборонених, непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин, які залишились на території Полтавської області	6500,0
Всього	103 015,461

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту рішення обласної ради
«Про затвердження Регіональної програми охорони довкілля
Полтавської області на 2016 рік (програма «Довкілля-2016»)»

1. Обґрунтування необхідності прийняття рішення.

Основним інструментом реалізації національної екологічної політики як на державному так і регіональному рівні залишається розроблення та виконання середньострокових планів дій з охорони навколишнього природного середовища.

Розроблення програми «Довкілля - 2016» ініційоване комісією з питань екології та раціонального природокористування Полтавської обласної ради та Департаментом екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації, що здійснювали контроль за ходом виконання попередньої.

Департамент екології та природних ресурсів Полтавської облдержадміністрації володіє значним обсягом інформаційних даних щодо усіх напрямів природоохоронної діяльності в області та існуючих екологічних проблем.

Програма підготовлена на підставі діючого в Україні природоохоронного законодавства та нормативних актів Кабінету Міністрів України. Вона передусім орієнтована на виконання стратегічних цілей та завдань, які визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» від 21.12.2010 №2818-VI та «Національним планом дій з охорони навколишнього природного середовища України на період 2016 - 2020 роки» (проект), «Стратегію розвитку Полтавської області на період до 2020 року». Головна спрямованість цих документів полягає у досягненні визначених стратегічних цілей:

1. поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки;
2. досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища;
3. інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління;
4. припинення втрат біологічного та ландшафтного різноманіття і формування екологічної мережі;
5. забезпечення екологічно збалансованого природокористування;
6. удосконалення регіональної екологічної політики;
7. підвищення рівня суспільної екологічної свідомості.

2. Мета прийняття рішення

Програма «Довкілля-2016» спрямована на досягнення сталого соціально-економічного розвитку області, такого функціонування її господарського комплексу, коли одночасно задовольняються зростаючі матеріальні і духовні потреби населення, забезпечується раціональне та екологічне безпечне господарювання та високоефективне збалансоване використання природних ресурсів, створюються сприятливі умови для життя і здоров'я людини.

3. Загальна характеристика та основні положення рішення

Програма «Довкілля-2016» налічує 5 розділів та 4 додатки.

У **першому розділі** програми наводиться її загальна характеристика із формулюванням офіційної назви, ініціаторів та виконавців, зазначенням підоснови для розроблення програми та визначенням стратегічних цілей, принципів та інструментів. Також основна інформація включена до паспорту програми (Додаток 1), що розроблений з урахуванням вимог Положення про порядок розробки, затвердження та виконання регіональних цільових (комплексних) програм у Полтавській облдержадміністрації від 14.04.2011 р. №158.

Другий розділ програми стосується обґрунтування необхідності її створення. У ньому розкриті головні положення національної екологічної політики, зазначені її головні цілі та підкреслено, що єдиним інструментом їх реалізації на регіональному рівні є розроблення та виконання середньострокових планів дій з охорони навколишнього природного середовища.

У **третьому розділі** проведений аналіз екологічної ситуації в області на теперішній час. В рамках цього розділу було проведено оцінку стану усіх компонентів навколишнього природного середовища в регіоні з відповідним виділенням головних проблем у кожній сфері та визначення переліку завдань, що потребують першочергового виконання.

У **четвертому розділі** наводяться засоби фінансового забезпечення державного і регіонального рівнів програми «Довкілля-2016».

У **п'ятому розділі** наводиться розподіл функцій та обов'язків управління та контролю за ходом виконання регіональної програми між виконавцями, державними органами та громадськістю.

У **п'ятому розділі** також наголошено на важливості та необхідності ефективного функціонування системи регіонального екологічного моніторингу. На основі наданого обґрунтування в розділі пропонується механізм реалізації системи обласного моніторингу з зазначенням основних заходів, що необхідно виконати у цій сфері протягом програмного періоду.

**Директор Департаменту
екології та природних
ресурсів облдержадміністрації**

І. А. Піддубний